

HAVNIN Í UIG

Øll staðarnøvn er eru eisini á gæliskum. Gudstænastur verða hildnar bæði á enskum og gæliskum.

Summi okkara kenna minst eitt gæliskt orð. Hetta er lögur, sum á gæliskum eitur »visqe beatha«, sum merkir »lívins vatn«. Orðið visqe er nevnliga tað sama, sum vit kalla whisky!

Tað er eitt gæliskt universitet á Isle of Skye, og var tað vitjað av føroyskum bólki í 2007. Tá varð eisini avtalað samstarv við Fróðskaparsetrið.

Cailean metir, at tað eru um 25% av fólkinum á hesum leiðum, sum tosa gæliskt. Men vandin liggur í, at øll tosa enskt, og tá kemur upprunamálið ofta í aðru røð.

Á Hebridunum kemur eisini út blaðið West Highland Free Press, sum lutvíst verður skrivað á gæliskum. Blaðið finst eisini á alnótini, og áhugað kunnu finna tað á heimasíðuni www.whfp.com

Keyptu eisini sild á Isle of Skye

Í seinasta partinum varð greitt frá okkara sildakeypi í Skotlandi fyri meira enn 40 árum síðani. Um Isle of Skye greiddi Sofus Poulsen millum annað frá í FF-blaðnum í 2005:

“Okkara skip komu seinni at keypa sild í Uig á Isle of Skye. Tvey skip frá Harenga í Gøtu vóru komin niður til Stornoway á ytru Hebridunum eftir sild, sum tey fluttu feska heim til virkið í Gøtu. Sildin varð ísað í kassar. Annað av skipunum var “Sporið” úr Gøtu, og hitt var “Árnanes”, sandbáturin hjá Páll Klein, sum Harenga hevði leigað til endamálið.

Páll ringdi til mín ein fríggjadag seint á degi at spyrja, um eg visti, hvar teir kundu fáa sild. Eingin bátur kom til Stornoway at landa leygarmorgun og “Sporið” hevði bert fingið hálva last, og tí mátti berast skjótt at, um hann skuldi fáa túr. At sildin skuldi avreiðast fesk avmarkaði jú túralongdina.

Eg lovaði at seta meg í samband við Captain Stewart, sum var maðurin í Uig, sum hevði við sildasøluna at gera. Eg ringdi til hansara, segði hvør eg var, og hvat eg vildi. Fingu okkara bátar ikki sild í morgin, so varð liðugt við at keypa sild har vesturi. Captain Stewart eftir. Hann skuldi fáa Scalpay bátarnar at fara út, hóast veðrið var vánaligt. Eg takkaði fyri og lovaði, at “Sporið” og “Árnanes” skuldu verða í Uig tíðliga morgunin eftir, hetta var

BAKUR, UPPKALLAÐ EFTIR GAMLA BAKI HJÁ SKIPAFELAGNUM

leygarmorgun. Ringdi so aftur til agentin í Stornoway sama kvøldi og bað hann fáa skipararnar til telefonina. Eg segði, at hetta hevði skund, og at eg mátti sleppa at tosa við okkara skiparar. Eg fekk so fatur á Páll og greiddi honum frá tí, sum Captain Stewart hevði lovað.

Avgjört var, at teir báðir skuldu sigla úr Stornoway um miðnáttartíð og skuldu so statt verða í Uig umleið kl. 5 leygarmorgunin.

Teir fingi báðir fulla last av góðari sild og sluppu at sigla heim, áðrenn tann fyrra sildin hjá “Sporinum” bleiv ov gomul. Hóast teir í hinum skotsku havnunum ongantið vildu siga nakað gott um Uig, bleiv hendan havnin ein av okkara mest vitjaðu tey fylgjandi árini, og bátar, sum komu at vera regluligir “gestir” har, vóru “Ranafossur”, skipari Martin Olsen, “Leikur”, skipari Hákon Jensen og “Bakur”, skiparar Egil Simonsen og Meinhard Hentze.

Hesi skipini fluttu fyri tað mestu sildina á danska marknaðin. Beiggi Capt.

Stewart átti eina Lounge (kaffistovu) har á keiuni, sum eisini var ferjulega hjá bilferjuni millum Uig og Tarbert á Harris, og hann nevndi hana “Bakur”.

Ein ung genta, Jessie, frá Stornoway starvaðist á matstovuni har, og hon giftist við Meinhard, sum var ættaður úr Skúvoy. Har búsettust tey eisini og eru millum teir fáu skúvøyingar, sum eru eftir í oynni.

Tað var týskil upplagt, at vit vitjaðu Uig, navnið stavar frá norðurlandska navninum Vík.

Uig er ein lítill bygd, um 2-300 fólk búgva har. Eitt sindur av fiskivinnu er eftir. Hiðani gongur ferja til Harris á ytri Hebridunum. Í Uig var steðgað á eina løtu, og fleiri av luttakarunum fingi sær ein drekkamunn inni á Baki!

Niels Jacob Nielsen greiddi frá, at sunnan fyri var “minchurin”, har teir í síni tíð høvdu

Komandi partur:

Í komandi tveimum partum verður farið til Aberdeen, sum meira enn annað ímyndar sambandið millum Føroyar og Skotland.

PORTREE, HØVUÐSBYURIN Á ISLE OF SKYE, ER SERA HUGNALIGUR

CAILEAN MACLEAN, “OKKARA” MAÐUR Á ISLE OF SKYE

góðan fiskiskap eftir ídnaðarfiski. Vanliga tók tað bert fáar dagar at fylla skipið.

Loysir seg at skera torv

Á framhaldandi rundferðini kring hálvoynna Trotternish greiddi Cailean frá lívinum á Skye. Her er nokk so konservativt, men tað kann eisini vera av tí góða. Gerst oljan ov dýr, so fara fólk framvegis at skera torv! Hetta verður gjørt nøkulunda sum í Føroyum fyrr. Tað sást, at tað verður skorið fitt av torvi.

Her vóru ikki stórvegis trupulleikar at fáa fólk at búgva á bygd. Í hesum teldutiðum liggur ofta eins væl fyri at arbeiða heimani frá. Tí vóru eisini fólk á bygd, sum arbeiddu fyri fyrirkur á bretska meginlandinum.

Eru ørindi, er stutt til Portree. Men skal farast “ordiliga” til handils, so verður farið til Inverness eystantil á Skotland. Hetta tekur einar tveir tímar hvønn vegin við bili.

Loysing ella ikki

Eitt, sum upptekur fólk nógv, er fólkaatkvøðan um loysing frá Bretlandi, sum verður komandi ár.

Fyri nøkrum árum síðani fekk Skotland sitt egna ting og stjórn. Síðani hendi tað, at Scottish National Party, skotski tjóðskaparflokkurin, fekk meiriluta í tinginum, hóast hann ikki fekk meiriluta í fólkinum.

Men í 2012 varð avgjört, at 18. september 2014 skuldi vera fólkaatkvøða, hvørt Skotland skal gerast eitt sjálvstøðugt land. Nú skuldi hesin spurningur greiðast eina ferð med alla.

Cailean er loysingarmaður, og tað sama er bussførarin hjá okkum!

At bardagin um atkvøðurnar var byrjaðar, sást longu nú. Frammanfyri eini hús vóru settar perur, sum myndaðu eitt “yes”, tá ið tær vóru tendraðar.

Hetta sæst eisini aftur í fjølmiðlunum. “Sambandsmenn” eru í ferð við eini kampanju, um hvussu stór vanlukka tað verður at kvetta við Ongland. Men Cailean sigur, at júst tað at skotar verða gjørdir til olmussudýr, sum ikki kunnu klára seg sjálvar, styrkir loysingavongin.

Tað sum eisini styrkir sjálvsálitið er skotska oljan, sum uttan iva kann rinda fyri tað, sum eitt sjálvstýri kostar, og sum Ongland kanska nú ger sær dælt av.

Cailean heldur, at upprunaliga vóru ikki tær stóru vónirnar um ja til loysing. Men nú byrjar munurin at minka, so nú vóru vónirnar betri. Men hesum fer uttan iva at hoyrast meira frá, sum atkvøðudagurin fer at nærkast. So spurningurin er um 18. september fer at gerast ein 14. september!

Henda vitjanin á Isle of Skye endaði aftur í Portree, har Cailean takkaði fyri seg, og ferðalagið eisini kundu takka honum fyri sera áhugaverda frásøgn.

Síðan vóru stundir til at fara í býin í Portree, sum er ein stak hugnaligur býur. Tað kundi lættliga verið steðgað longur á Isle of Skye so vakurt var her. Var meira tíð kundi eisini verið farið við fergu út á ytri Hebridunum, sum uttan iva eisini eru áhugaverdar.

Men fyri framman var ein longri ferð til Kingussie á Invernessøkinum, har vit skuldu gista okkara seinastu nátt.

Hesa ferð varð farið um brúnna inn á meginlandið. Hetta var upprunaliga ein privat figgjað brúgv, men tað gjørdist eitt slíkt rok um gjaldið at koyra um brúnna, at hon í 2005 varð yvirtikin av stjórnini, og nú er ferðingin um hana ókeypis.